

Представљена *Бела књига одбране* Републике Србије

Визија система одбране

О *Белој књизи одбране*, њеном значају и садржају, који, поред историјске нити, односно незаобилазне везе прошлости и садашњости, даје квалитетну и модерну пројекцију политике одбране, засноване на јачању властитих одбрамбених капацитета, европској спољнополитичкој оријентацији и сарадњи са демократским и мирољубивим државама, говорили су државни секретари у Министарству одбране др Зоран Јефтић и др Тања Мишчевић, генерал-мајор др Божидар Форца, начелник Управе за стратегијско планирање и проф. др Зоран Драгишић са Факултета безбедности

Бела књига одбране Републике Србије, представљена у Медија центру „Одбрана“, 4. марта, израђена је у организацији Управе за стратегијско планирање Сектора за политику одбране. У радном тиму, којим је руководио начелник Управе генерал-мајор др Божидар Форца, били су представници свих организацијских делова Министарства одбране, Генералштаба и оперативних команди Војске Србије.

Промоцији књиге која, чувајући традицију и користећи искуства најмодернијих и најразвијенијих армија света, даје основу за демократску визију система одбране Србије, присуствовали су представници Министарства одбране Србије и Војске

Србије, дипломатски војни представници акредитовани у Србији и бројни познаваоци система безбедности у друштву.

Очување регионалног и глобалног мира

– У низу докумената којима се уређује систем одбране, као што су закони и подзаконски акти, стратегије и доктрине, *Бела књига одбране* има посебно место. Она није ни закон, ни стратегија ни доктрина, али се на њима заснива – нагласио је државни секретар др Зоран Јефтић. То је документ, истакао је, који транспарентно, најширој домаћој и светској јавности, приближава процесе, достигнућа али и пројекције

развоја система одбране наше земље.

Он је подсетио да је у претходној години Република Србија заокружила стратешко-доктринарни и правно-нормативни оквир којим се детерминише организација и функционисање система одбране.

– Визија нашег развоја заснива се на визији савремене и модерне Србије, Србије чланице Европске уније, интегрисане у колективне системе безбедности, са Војском која својом снагом може да гарантује мир и стабилност у региону и да својим капацитетима учествује у очувању регионалног и глобалног мира, са професионалним војником који може пристојно да живи од свог рада и да се посвети свом позиву без бојазни за егзистенцију породице – истакао је др Зоран Јефтић.

Државна секретарка Министарства одбране проф. др Тања Мишчевић обраћајући се присутнима истакла је да је *Бела књига* општеприхваћен назив за документ у којем се презентују информације о широком спектру питања и решења из сфере одбране.

– Израз „бела“ подразумева осветљеност проблематике коју разматра, али и објективност и веродостојност података који су у њој приказани. Она је израз настојања да се дуга пракса прикривања пода-

така која се односе на питања одбране и оружане силе међу државама, замени напорима за успостављањем међусобног разумевања и сарадње, као савременог приступа у изградњи међународног безбедносног поретка – истакла је др Тања Мишчевић.

Информисаност јавности о циљевима, активностима и плановима у области одбране, додала је она, саставни је део политичке културе развијених демократских држава и важан аспект демократске легитимације тих друштава. У наставку обраћања, секретарка Мишчевић је нагласила да су поштовање начела транспарентности и отворености

маља из окружења и Западног Балкана.

У преамбули тог значајног документа су кључни ставови министра одбране Драгана Шутановца, а затим, у првом делу, изложене су одредбе о политици одбране, засноване на усвојеним стратешким документима и визији безбедносног окружења – истакао је генерал Форца. – Други и трећи део Беле књиге посвећени су реформи система и Министарству одбране као њеном носиоцу. Организационим и функционалним решењима у области реформе система безбедности простор је дат у наредним поглављима књиге, посвећеним установа-

троли војске, дато више о односима војске и друштва и цивилно војној сарадњи.

Бела књига се завршава визијом и пројекцијама система одбране у коме се изражавају нови системи вредности. У жижу тог пројекта, Бела књига ставља професионалну војску, војску способну да ефикасно извршава задатке у све три своје мисије и одговори на све изазове и претње миру – закључио је генерал-мајор др Божидар Форца.

Говорећи о Белој књизи одбране, проф. др Зоран Драгишић са Факултета безбедности, рекао је да, од када је Србија постала самостална држава, Војска Србије је доста урадила на промени свог профила и да се значајно отвара за цивилно друштво, академску заједницу и медије. Док је раније Војска била институција издвојена од друштва, и док се о цивилној и демократској контроли водила расправа у академској заједници и цивилном друштву, данас се о томе уопште не расправља, рекао је Драгишић, наглашавајући да се Војска Србије данас налази под пуном цивилном и демократском контролом.

Говорећи о цивилно-војној сарадњи, Драгишић је подвукао да је она данас у узлазној путањи и да је „сарадња са академском заједницом изврсна“, истичући сарадњу Факултета безбедности и Војне академије, посебно после добијања акредитације те високошколске установе и њеног укључивања у образовни систем Србије. Он је додао да на Факултету безбедности добар део студената чине припадници војске. Драгишић је казао да је веома значајно што је о сваком закону и стратегијском документу спроведена јавна расправа и што су позивани и представници невладиних организација. Он је на крају подвукао да Војска Србије успешно ради на европским интеграцијама и када би, како је рекао, и други делови друштва пратиле тај ритам, Србија би била много боља држава. ■

Снимио Даримир БАНДА

незаобилазни критеријуми за укључивања у шире безбедносне структуре, а Бела књига је важан инструмент за афирмацију и потврду такве опредељености наше земље.

Нови системи вредности

Обраћајући се присутнима испред Радног тима Министарства одбране, који је учествовао у изради Беле књиге, генерал-мајор др Божидар Форца је истакао да су при њеној изради проучавана слична документа земаља „од истока до запада“, са нагласком на беле књиге зе-

ма и јединицама Министарства одбране и Војске Србије, њиховим задацима и обавезама у систему одбране.

Од петог до осмог поглавља говори се о ресурсима система одбране, људским, материјалним, истраживачким, научним и финансијским. Међународној сарадњи војске, њеном учешћу у међународним мисијама и вежбама, билатералној и мултилатералној сарадњи са 60 земаља са свих континената и незаобилазној улози у контроли наоружања, посвећена је девета целина књиге, док је у десетом поглављу, кроз ставове о демократској и цивилној кон-